

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Риторика та ораторське мистецтво

ОП «Маркетинг»

Код	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Рік, коли пропонується вивчення	Семестр	Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
ОЗП-9	Риторика та ораторське мистецтво	Обов'язкова дисципліна загальної підготовки	перший (бакалаврський)	1	2	5	диф. залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна (денна), заочна.

Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Метою викладання навчальної дисципліни: одержання знань, навичок із технології підготовки до публічного виступу та спілкування, вибору ефективних методів завоювання й підтримання уваги слухачів, контролю над слухацькою аудиторією, удосконалення культури й техніки мовлення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК11	Здатність працювати в команді.
ЗК12	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2	Здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу.
СК11	Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Програмні результати навчання (ПРН):

Шифр	Зміст
ПРН12	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових

	знань, бути критичним і самокритичним.
ПРН15	Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.
ПРН18	Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності

Засоби діагностики успішності навчання: оцінювання результатів неформальної освіти (онлайн-курси) в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумкове оцінювання у формі екзамену, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Риторика як наука і мистецтво

Предмет і завдання курсу. Поняття риторики. Риторика як наука і навчальна дисципліна. Значення риторики у професійній діяльності.

Тема 2. Історія розвитку риторики

Витоки риторики. Антична риторика. Розвиток риторичної думки в Європі та сучасному світі.

Тема 3. Риторична особистість та психологія мовлення

Поняття риторичної особистості. Психологічні чинники ефективного мовлення. Вплив емоцій і переконання.

Тема 4. Риторична техніка та засоби виразності

Засоби риторичної техніки. Мовні та немовні засоби впливу. Інтонація, жести, міміка.

Тема 5. Підготовка публічного виступу

Етапи підготовки промови. Структура виступу. Риторична формула. Закони і правила риторики.

Тема 6. Жанри та види ораторських виступів

Класифікація промов. Академічне, ділове, судове, публічне мовлення. Особливості різних жанрів.

Тема 7. Аргументація та мистецтво переконання

Логіка аргументації. Методи переконання. Маніпуляції та їх розпізнавання.

Тема 8. Риторичний дискурс і еристика

Поняття дискурсу. Види суперечок. Еристика як мистецтво ведення дискусії.

Тема 9. Риторика у професійній діяльності

Риторична культура фахівця. Ораторське мистецтво у праві, бізнесі та управлінні. Етика мовлення.

Тема 10. Практика публічних виступів

Самопрезентація. Публічні виступи. Робота з аудиторією. Подолання страху виступу.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розвитку навичок публічного виступу, ефективної комунікації, аргументації та переконання, а також формування риторичної культури й професійної мовленнєвої компетентності.

Особлива увага приділяється вдосконаленню техніки мовлення, розвитку ораторської майстерності, подоланню страху публічних виступів, використанню вербальних і невербальних засобів впливу, а також застосуванню риторичних інструментів у професійній діяльності (бізнес, право, управління).

Рекомендовані платформи:

–Coursera <https://www.coursera.org/learn/public-speaking> (Public Speaking, presentation skills, communication)

–edX <https://www.edx.org/course/rhetoric-art-of-persuasive-writing-public-speaking>
(Rhetoric, persuasive communication, argumentation)
–FutureLearn <https://www.futurelearn.com/courses/presenting-your-work-with-impact>
(presentation skills, speaking with confidence)

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Адамович, А. Є., Адамович, А. Е., Шлєіна, Л. І., & Шлєіна, Л. І. (2021). *Посібник-практикум з дисципліни «Основи ораторського мистецтва»*. ФОП Однорог.
2. Кацавець Р. С. *Мистецтво переконання і впливу у суді* // *Dictumfactum*. К.: №1. – 2018.
3. Кацавець Р. С. *Професійна і психологічна підготовленість майбутніх фахівців* // *Dictum Factum* / К.: 2020. – № 6.
4. Кацавець Р. С. *Риторична культура юристів* // *Dictumfactum*. К.: № 2. – 2018.
5. Красницька, О. (2020). *Лідерство та риторика у професійній діяльності*

офіцера. Актуальні питання гуманітарних наук, 2020/181.

6. Мацько О. М. Практична риторика: навч. посібник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 239 с.

7. Онуфрієнко Г.С. Риторика: Навч. посіб. / Г.С. Онуфрієнко. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 625 с.

Викладач: Кацавець Руслан Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

Гарант освітньої програми:

Баула Олексій Віталійович,
кандидат економічних наук, доцент

